

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 11

*Матеріали Всеукраїнської
науково-практичної конференції
“Правова держава: досвід, можливості,
механізми формування в сучасній Україні”,
м. Київ, МАУП, 24 квітня 2014 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2014

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 5 від 28.05.14)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук, проф.;
А. А. Ізнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
Ф. М. Медвідь, канд. філос. наук, проф.
О. В. Куроченко, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук, проф.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соціальних наук, проф.;
В. В. Утвенко, канд. іст. наук, доц.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук, проф;
М. В. Чечетов, д-р наук держ. упр., проф.;
Н. П. Ярош, д-р наук держ. упр.

Видання здійснене в рамках проекту
“Наукові праці МАУП”

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 11: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Правова держава: досвід, можливості, механізми формування в сучасній Україні”, м. Київ, 24 квіт. 2014 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова) [та ін.]. — 2014. — 362 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано статті учасників науково-практичної конференції, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — становленню України як держави. Розглядається формування державності в Україні у різні періоди історії та в різних аспектах.

Для науковців і державних службовців, політиків і політологів, викладачів і студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і суспільства.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

ЗМІСТ

Шконда В. В. Правова культура як детермінанта правової держави	7	Вакуліч Т. М. Ціннісний потенціал сім'ї як фактор національної безпеки	56
Шилов Ю. О. Генезис права й держави у світлі історії православної державності слов'ян.....	10	Вакуліч Т. М., Карачевська О. Л. Віктимність жінки як прояв залежної поведінки.....	63
Підналий В. Л. Актуальні проблеми філософії права ..	13	Выровой В. И. Духовність в контексті соціального управління	66
Пригунов П. Я. Основні напрями та механізми реформування правоохоронних органів України	16	Головченко В. В. Критерії розмежування правових актів за ознаками їх нормативності.....	70
Юлдашев А. Х. Концепція реформування местної влади.....	19	Головченко В. В., Головченко О. В. Медична етика як потенційне джерело права.....	75
Заросило В. О. Щодо зміни системи охорони громадського порядку та громадської безпеки в Україні	27	Гольцов А. Г. Сучасний світовий порядок: міжнародно-правові проблеми забезпечення.....	80
Недюха М. П. Корупція як соціально-правова категорія.....	34	Колпаков В. М. Самоменеджмент як фактор формування управлінської еліти.....	84
Калашнікова Л. Є., Лисак Х. Є., Рильцев Є. В. Психосоціальні основи людини свідомої.....	39	Комаров В. А. Соціальна справедливість і пенсійне забезпечення в Україні	89
Александров Ю. В. Щодо інституту індивідуальної амністії.....	43	Костенко І. В. Особливості використання персональних даних в процесі інформаційно-правового забезпечення діяльності правоохоронних органів	94
Алієва-Барановська В. М. Проблеми нормативно-правового регулювання ЗЕД суб'єктів господарювання в умовах трансформаційних перетворень	45	Костенко І. В., Лужецький Р. Л. Проблеми насильства в сім'ї і заходи протидії такому насильству дільничним інспектором міліції	96
Бандурка А. С. Кібербулінг – новітня загроза інформаційній безпеці особи	49	Костюк Т. О. Формування державного апарату України в умовах становлення правової держави	99
Бірдул Л. В. Нормативно-правова база управління персоналом	52		

ПРОБЛЕМИ НАСИЛЬСТВА В СІМ'І І ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ ТАКОМУ НАСИЛЬСТВУ ДІЛЬНИЧНИМ ІНСПЕКТОРОМ МІЛІЦІЇ

Становлення і розвиток української державності, вип. 11, с. 96–98

На сьогодні однією з найактуальніших проблем сьогодення є насильство в сім'ї. Це негативне явище є гострою проблемою людства, адже кожна друга українська сім'я в сільській місцевості потерпає від жорстокого домашнього насильства. Відповідно до статистичних даних МВС України та громадських організацій періоду з 2010 р. по 2014 р. встановлено, що кількість осіб за вчинення насильства в сім'ї, які перебувають на профілактичному обліку, щорічно зростає і наближається вже до чотирнадцяти тисяч. Насильство в сім'ї є латентним правопорушенням, й існуюча статистика не відображає його масштабів. Тож зростання кількості зафіксованих органами внутрішніх справ України випадків насильства в сім'ї поки не можна розглядати як індикатор погіршення ситуації або показник для оцінки роботи ОВС. Отже, головною метою держави є попередження та протидія домашньому насильству й посилення захисту дітей від насильства в сім'ї.

У Конституції України зазначається, що людина є найвищою соціальною цінністю й ніхто не може бути підданий катуванню, жорстоко-

му, нелюдському або такому, що принижує людську гідність, поводженню або покаранню [1].

В Законі України “Про попередження насильства в сім'ї” зазначається, що “насильство в сім'ї” — це заходи, які застосовуються до осіб, які вчинили правопорушення чи відносно яких чиниться насильство в сім'ї [2].

Відповідно до Закону України “Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за вчинення насильства в сім'ї або невиконання захисного припису” насильство в сім'ї поділяється на такі види:

1) фізичне насильство — це умисне заподіяння одним членом сім'ї іншому члену сім'ї побоїв, тілесних ушкоджень, що може призвести або призвело до смерті постраждалого, порушення фізичного чи психічного здоров'я, заподіяння шкоди його честі і гідності;

2) сексуальне насильство — це протиправне посягання одного члена сім'ї на статеву недоторканість іншого члена сім'ї, а також дії сексуального характеру відносно неповнолітнього члена сім'ї;

3) психологічне насильство — це насильство пов'язане з дією одного члена сім'ї на психіку іншого члена сім'ї шляхом словесних образ або погроз, переслідування, залякування, якими навмисно спричиняється емоційна невпевненість, нездатність захистити себе та може заподіюватися або заподіюється шкода психічному здоров'ю;

4) економічне насильство — це умисне позбавлення одним членом сім'ї іншого члена сім'ї житла, їжі, одягу та іншого майна чи коштів, на які постраждалий має передбачене законом право, що може призвести до його смерті, викликати порушення фізичного чи психічного здоров'я [3].

Закон України “Про попередження насильства в сім'ї” покладає основні заходи щодо попередження насильства в сім'ї на відповідні органи й установами, а саме:

- органи виконавчої влади з питань попередження насильства в сім'ї;
- служба дільничних інспекторів міліції;
- кримінальна міліція у справах неповнолітніх органів внутрішніх справ;
- органи опіки і піклування;
- кризові центри;
- центри медико-соціальної реабілітації жертв насильства в сім'ї;
- органи виконавчої влади;
- органи місцевого самоврядування.

Виходячи з вищезазначеного, відповідно до законодавства України одне із головних завдань покладається на службу дільничного інспек-

тора міліції у протидії насильству в сім'ї та виявленні правопорушника й особи, що постійно потерпає від насильства в сім'ї. Метод дільничного інспектора міліції у протидії насильству є забезпечення прав і свобод громадян та попередження вчинення таких злочинів, як заподіяння тілесних ушкоджень, побойв, мордування, та притягнення до відповідальності громадян, які чинять насильство в сім'ї. Взаємодія дільничного інспектора міліції здійснюється постійно з іншими підрозділами ОВС, правоохоронними органами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування та громадськістю для подолання цієї суспільно небезпечної проблеми.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України “Про порядок розгляду заяв та повідомлень про вчинення насильства в сім'ї або реальну його загрозу” від 26 квітня 2003 р. № 616 дільничний інспектор міліції має отримати звернення від особи, стосовно якої вчинено домашнє насильство, та реагувати на таке звернення [4]. Дільничний інспектор міліції вживає ефективні заходи відповідно до нормативно-правових документів відносно домашнього дебошира виключно за такими умовами:

- 1) сімейного кривдника застали при скоєнні насильницьких дій;
- 2) жертві сімейного насильства заподіяно тілесних ушкоджень;
- 3) сімейний дебошир не заперечує свою вину, або факт вчинення насильства підтверджують свідки.

Дільничний інспектор міліції складає адміністративний протокол за ст. 173-2 КупАП відповідно до вищезазначених умов, коли правопорушник визнає свою вину у вчиненому правопорушенні чи за наявності свідків.

Отже, коли жінка звертається до органів внутрішніх справ України із заявою, що відносно неї вчинене домашнє насильство і не може опосередковано довести факт скоєння такого насильства, вона фактично залишається без захисту (вноситься постанова про відмову у порушенні кримінального провадження, іноді додатково складається рапорт про проведену профілактичну бесіду з чоловіком). Зазначене призводить до усвідомлення домашніми хуліганами своєї безкарності та до віктимної поведінки їх жертв, що провокує активізацію насильства в такій сім'ї у подальшому.

Література

1. *Конституція* України. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. *Про внесення змін до Закону України // Закон України “Про попередження насильства в сім’ї”* від 15.11.2001 № 2789-III (зі змінами, внесеними Законом від 25.09.2008 № 599-VI).
3. *Закон України “Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за вчинення насильства в сім’ї або невиконання захисного припису”* від 15.05.2003 № 759-IV (зі змінами, внесеними Законом від 25.09.2008 № 599-VI).
4. *Постанова Кабінету Міністрів України “Про порядок розгляду заяв та повідомлень про вчинення насильства в сім’ї або реальну його загрозу”* від 26.04.2003 № 616.